

Weest heilig want Ik ben heilig

• door Phil Cornerstone

Inleiding

De Tien Geboden zoals we die in de Bijbel vinden, zijn nogal beroemd. Maar er is een ander gebod dat een aantal malen wordt herhaald in Gods Woord, vooral in Leviticus: “Heilig moet u zijn, want Ik de HEERE uw God ben heilig.” Deze oproep tot heiligheid is veel minder bekend onder christenen. Wat betekent deze ‘heiligheid’? Wat betekende het om een Israëliet te zijn? Wat betekent het voor de gemeente in het Nieuwe Testament, hoe kunnen we deze roep vandaag beantwoorden? Dit zijn enkele van de vragen waar ik me in dit artikel op wil richten.

Gods heiligheid

De oproep tot heiligheid in Leviticus 19:2 komt niet gewoon als een gebod zonder uitleg. “Ik de HEERE [Jahweh] uw God ben heilig”, herinnert de Israëlieten eraan dat ze niet bij enige andere god horen. Jehovah is hun enige God en zij zijn Jehovah’s volk. Jehovah leidde hen uit Egypte - als Zijn gekoesterde bezit (Deut.7:6). Jehovah is zelf heilig en dit is de reden dat Zijn volk is geroepen om heilig te zijn.

Dus: wat betekent ‘heilig’? Heilig betekent op zichzelf ‘apart gezet, uniek, en onderscheiden’¹. In Gods heiligheid is zijn afzondering van alles en alle anderen inbegrepen. Het onderscheidt Hem van elk ander wezen, zoals Hanna’s gebed ons herinnert: “Er is niemand zo heilig als de HEERE, want er is niemand buiten U ...” (1Sam.2:2). Daarom: als God

zegt ‘Ik ben heilig’, wijst dat op zijn ‘totale anders-zijn’². God verschilt volkomen van de ‘goden’ van de andere volken, en Hij is onderscheiden van zijn schepping. Of, zoals Wayne Grudem het omschrijft: “Gods heiligheid betekent dat Hij afgezonderd is van zonde en toegewijd aan het zoeken van zijn eigen eer”. Gods heiligheid heeft te maken met afzondering van alle kwaad (en God definieert wat kwaad is) en het heeft ook met zijn eer te maken.

Een andere schrijver, Helen Rosevaere, beschrijft Gods heiligheid zelfs als ‘Zijn belangrijkste eigenschap’, die ook andere eigenschappen als goedheid, genade, liefde, rechtvaardigheid, waarheid en toorn omvat. Persoonlijk stem ik daar mee in, omdat ik kan zien hoe dit getoond wordt in de verschillende wetten (over het huwelijk, de vreemde en de arme): met Gods heiligheid laten ze ook Gods liefde, Gods rechtvaardigheid, Gods toorn, Gods genade, enzovoorts zien.

Dus als God Israël roept om heilig te zijn, roept Hij hen op om zijn heilige karakter na te volgen, te worden en te wandelen zoals Hij.

Israëls heiligheid

In Leviticus roept God Israël op om heilig te zijn en geeft wetten die ‘heilig zijn’ in actie laten zien. Met dit in gedachten vond ik het opmerkelijk om te lezen hoe God later in Deuteronomium Israël als heilig beschrijft:

¹ Wayne Grudem, commentaar op Lev.19:2

² Philip Eveson, p 246-247

“... hun altaren moet u afbreken, hun gewijde stenen in stukken slaan, hun gewijde palen omhakken en hun beelden met vuur verbranden. Want u bent een heilig volk voor de HEERE, uw God. De HEERE, uw God, heeft uitgekozen uit alle volken op de aardbodem om voor Hem tot een volk te zijn dat Zijn persoonlijk eigendom is.” (Deut.7:5-6)

Deze verzen geven aan dat, tot op zekere hoogte, Israël al heilig geworden was. God had Israël al gekozen en apart gezet voor Hem, door hen uit Egypte te verlossen en door de Rode Zee te leiden. Israël was een “uniek volk”, apart van alle volken op de aarde. Aan het einde van het boek Exodus vulde Gods heerlijkheid al de tabernakel – en was Israël het ene volk geworden dat God apart had gezet, om onder hen te wonen.

Aan de andere kant laat het hierboven geciteerde vers zien dat Israël, ‘heilig voor de HEERE’, heilig moet *handelen*: wanneer ze het beloofde land binnen zouden gaan, moesten ze alle kwaad vernietigen, inclusief de afgoden.

In Leviticus geeft God Zijn volk wetten hoe ze in het dagelijks leven heilig moeten zijn. In Leviticus 18-22 vinden we verschillende aspecten van *hoe* het volk van Israël heilig moet leven:

- Ten eerste: God is de wetgever, elke Israëliet dient Gods wetten te houden en niet zo te handelen als de Egyptenaren of de Kanaänieten doen. De basis voor een heilig leven ligt in het leven naar Gods wil. Zie Lev.18:1-5.
- Ze dienen heilig te zijn in hun gezinsleven en in hun seksuele relaties (geen incest, homoseksualiteit, sodomie etc.). Zie Lev.18:6-30; 19:3.
- Het brengen van offers dient te gebeuren op de manier die God in Zijn wet voorschrijft.
- Ze moeten de Sabbat houden. Zie Lev.19:3.
- Ze mogen geen afgoden maken (zoals de andere volkeren doen). Zie Lev.19:4.
- In hun handelen, spreken en denken dienen ze rechtvaardig en barmhartig te zijn - naar elkaar, naar slaven en naar vreemdelingen. Zie Lev.19.

Er zijn veel meer wetten in Leviticus: betreffende de landbouw, de feesten, voedsel, ziektes, vloeiingen, aanraken van doden enzovoorts. Al deze wetten hadden een geweldige impact op veel verschillende terreinen van het dagelijkse leven van de Israëlieten.

Maar wat was het doel? Philip Eveson beschrijft dat als volgt: “Door zich naar deze voorschriften te voegen zou het volk voortdurend herinnerd worden aan Gods genade en aan hun roeping om een heilig volk te worden”. Maar er is een andere reden. God koos Israël uit om Zichzelf via hen te openbaren aan de hele wereld, aan alle volkeren (Gen.12:3). Eveson stelt dat Israël “afgezonderd van alle volkeren, maar niet teruggetrokken” moest zijn. Israël moest tegenover de volkeren God vertegenwoordigen. “Het gehoorzamen van Gods geboden zou Israël niet alleen apart zetten van de volkeren; het zou Israël in staat stellen om een licht voor de naties en een getuige van het karakter van de ware God te zijn”. Als Israël deze wetten zou hou-

den, zouden ze op een volkomen andere manier leven dan de verdorven, boze, onrechtvaardige en onheilige levensstijl van de omringende naties.

Heiligheid in het Nieuwe Testament

In het Nieuwe Testament is heiligheid nog steeds belangrijk. Petrus herhaalt het gebod van Lev.19:2 in één van zijn brieven: “*Word als gehoorzame kinderen niet gelijkvormig aan de begeerten die er vroeger in de tijd van uw onwetendheid waren. Maar zoals Hij Die u geroepen heeft, heilig is, word zo ook zelf heilig in heel uw levenswandel, want er staat geschreven: Wees heilig, want Ik ben heilig*” (1Petr.1:14-16).

Christenen worden net zo goed geroepen om heilig te zijn. In Hebreeën wordt zelfs gezegd dat we zonder heiliging God niet zullen zien: “*Jaag de vrede na met allen, en de heiliging, zonder welke niemand de Heere zal zien*” (Hebr.12:14).

Deze uitspraak zou - op zichzelf bekeken - nogal frustrerend kunnen zijn. Maar wat eerder in Hebreeën lezen we ook: “*Op grond van die wil zijn wij geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus, eens en voor altijd*” (Hebr.10:10).

We zien dus dat het Nieuwe Testament op vergelijkbare wijze als in Leviticus ons Christenen beschrijft als ‘heilig gemaakt’. Dat is wat we zijn in Gods ogen, door het offer van Jezus Christus. Maar net zoals bij de Israëlieten, worden we nu geroepen om ‘heilig te zijn’, ‘heilig te leven’, ‘heilig te denken’, ‘heilig te spreken’. Dit is wat ‘heiliging’ wordt genoemd – het proces om praktisch heilig te worden.³

Toegepast in ons leven

Lange tijd heb ik geworsteld om ‘wie we in Christus zijn’ (heilig gemaakt) en ‘wat we geroepen zijn te worden’ (heilig zijn), bij elkaar te brengen. We kunnen gemakkelijk religieus worden als we hier niet een duidelijk zicht op hebben (dat is wat soms bij mij is gebeurd)! Proberen een heilig leven te leiden om gered te worden gaat in tegen de Bijbelse leer van het ‘gered worden door genade’ (Ef.2:8). Maar als we eenmaal Gods geredde en heilige kinderen zijn geworden, worden we opgeroepen om Gods heiligheid te weerspiegelen⁴. Deze waarheid moet helder zijn

³ John MacArthur, p 2154

⁴ Eveson, p 247

voor mij persoonlijk, en moet helder worden geleerd in zending-situaties.

Het begint dus allemaal met identiteit. Israël werd steeds opnieuw eraan herinnerd dat ze Jahwehs volk waren en dat Jahweh hun God was. Zo moeten wij er steeds aan herinnerd worden dat we Gods kinderen zijn. We horen bij Hem: bij God, onze Vader, bij Jezus Christus onze verlosser en bij de Heilige Geest, Wiens tempel we zijn.

Dat is het fundament: dat onze identiteit is dat we al ‘apart gezet’ zijn in de hemel. We zijn anders dan deze wereld (Joh.17:16). De gemeente die God door ons heen zou kunnen planten, is anders dan deze wereld. “Door heilig te willen zijn zoals God heilig is, zullen we God in deze wereld weerspiegelen, precies zoals Israël geroepen was om te doen maar nooit heeft bereikt. Jezus is de echte afdruk van God”. Zo kunnen we heiligheid in onze levens toepassen, door *als Jezus te worden, de echte Afdruk van God*.

Dit betekent denken, spreken en handelen op een manier zoals Christus dat zou doen. Dit betekent praktisch dat we waarderen wat Jezus waardeert. Het betekent dat we veranderd worden door de Heilige Geest. Het is Gods genade, maar het omvat onze bereidheid om te worden veranderd.

Praktisch omvat dat alle terreinen van ons leven, en het helpt om vragen te stellen:

- Kan ik genieten van een film die overspel aanbeveelt - als ik lees hoe Jezus het huwelijk waardeert?
- Moet ik de belasting blijven ontwijken - als de Bijbel zegt dat we niet moeten stelen?
- Zou ik slecht moeten denken of spreken over mezelf of iemand anders – als God ons heeft gemaakt en waarde toekent?
- Kan ik armoede blijven negeren - als Gods Woord ons leert om de armen te helpen?
- Is het oké om dronken te worden – als Gods Woord ons leert dat niet te doen?
- Moet ik mijn leven richten op financiële zekerheid, geluk of een carrière – als Jezus ons oproept om eerst Zijn Koninkrijk te zoeken?

De gestelde vragen zijn voorbeelden. Als gelovigen van het Nieuwe Verbond in Jezus heeft God zijn wetten in ons hart geschreven (Hebr.10:16) en ons Zijn Heilige Geest gegeven. Hij zal ons in staat stellen om in praktische heiligheid te groeien: om Zijn heerlijkheid te zoeken, te vragen wat goed is in Zijn ogen, om godvruchtige antwoorden te zoeken op vragen zoals de hierboven genoemde, en om te handelen en te gehoorzamen. Maar het vraagt bereidheid van onze kant om de roep tot heiligheid op te volgen.

Conclusie

Gods verlost volk is apart gezet door genade en geroepen om heilig te zijn. Vandaag zijn we nog steeds geroepen om anders te zijn, te gehoorzamen, veranderd te worden door het barmhartige werk van de Heilige Geest en onze bereidheid tot overgave.

“Vader, verander onze harten en gedachten en laat ons groeien in heiligheid”.

“Bedenk de dingen die boven zijn en niet die op de aarde zijn” (Kol.3:2).

Verwijzingen

1. Grudem, Wayne (ed.). 2008. *The ESV Study Bible*. Wheaton: Crossway.
2. MacArthur, John (ed.). 2003. *John MacArthur Studien-Bibel*. Bielefeld: CLV.
3. Rosevaere, Helen. 1980. *Living Holiness: Willing to be the legs of a galloping horse*. Colorado Springs: Hodder and Stoughton.
4. Eveson, Philip H. 2007. *The Beauty of Holiness: The Book of Leviticus Simply Explained*. Darlington: Evangelical Press.
5. Grudem, Wayne. 2004. *Systematic Theology*. Grand Rapids: Zondervan.
6. Ryle D.D., John Charles. 1999. *Aspects of Holiness*. Darlington: Evangelical Press.

Dit artikel is geschreven door een student aan de Bijbelschool van de WEC, als essay voor de module Leviticus. De naam is een pseudoniem (hij wil in een gesloten land gaan werken). Dit artikel is vertaald en geschikt gemaakt voor publicatie door Kees Fieggen.

